

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 2468
Ημερομ. Κατάθεσης: 27/5/2026

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
Φραγκίσκος Παρασύρης- Βουλευτής Ν. Ηρακλείου
ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς τους Υπουργούς:

- Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας
- Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης
- Εσωτερικών

Θέμα: «Άμεσες ενέργειες και αναγκαίες πρωτοβουλίες για το δημογραφικό πρόβλημα και ιδιαίτερα στα νησιά».

Ο Βουλευτής Ηρακλείου του ΠΑΣΟΚ- Κίνημα Αλλαγής κ. Φραγκίσκος Παρασύρης καταθέτει ως αναφορά στη Βουλή δημοσίευμα με θέμα: «ΕΩΣ ΚΑΙ ΜΗΔΕΝΙΚΕΣ ΟΙ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ» και αιτείται απαντήσεων.

Με το δημοσίευμα επισημαίνεται χαρακτηριστικά ότι οι γεννήσεις μειώνονται, οι νέοι συχνά φεύγουν στο εξωτερικό, αναζητώντας καλύτερες ευκαιρίες. Επίσης αναφέρεται ότι σε πολλά χωριά και ιδιαίτερα στα νησιά τα σχολεία κλείνουν ενώ στις πόλεις, πολλοί νέοι δυσκολεύονται να δημιουργήσουν οικογένεια λόγω οικονομικής ανασφάλειας. Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι γεννήσεις το 2020 ήταν 84.764 και τέσσερα χρόνια μετά έπεσαν στις 68.467.

Παρακαλούμε αφού λάβετε υπόψη την επιστολή να ενημερώσετε για τις πρωτοβουλίες που θα αναλάβετε για την ανάλυση του δημογραφικού προβλήματος που βρίσκεται σε τροχιά επιδείνωσης και ιδιαίτερα στα νησιά.

Ο Βουλευτής

Φραγκίσκος Παρασύρης

Οι γεννήσεις μειώνονται, οι νέοι σιχνά φεύγουν στο εξωτερικό, αναζητώντας καλύτερες ευκαιρίες και ο πληθυσμός γερνάει ολοένα και περισσότερο. Σε πολλά χωριά τα σχολεία κλείνουν, ενώ στις πόλεις πολλοί νέοι δυσκολεύονται να δημιουργήσουν οικογένεια λόγω οικονομικής ανασφάλειας.

Κι αν κάποιος έχει την ψευδαίσθηση ότι τα επόμενα χρόνια θα αντιστραφεί το αρνητικό αυτό κλίμα, οι δημογραφικές προβλέψεις, δυστυχώς, δεν αφήνουν περιθώρια για χαμόγελα. Οι περισσότερες μελέτες εκτιμούν ότι ο πληθυσμός της χώρας θα μειωθεί σημαντικά, πιθανόν κάτω από τα 9 εκατομμύρια, ενώ θα αυξηθεί αισθητά το ποσοστό των ηλικιωμένων. Παράλληλα, οι γεννήσεις θα παραμείνουν λιγότερες από τους θανάτους και πολλοί νέοι θα συνεχίζουν να φεύγουν στο εξωτερικό, αναζητώντας καλύτερες συνθήκες ζωής και εργασίας. Αυτό σημαίνει ότι η Ελλάδα του 2050 θα είναι μια κοινωνία με λιγότερους νέους ανθρώπους και περισσότερους πολίτες άνω των 65 ετών.

Κοινή παραδοχή είναι πως τα τελευταία 70 χρόνια, η εσωτερική και εξωτερική μετανάστευση αποδυνάμωσαν τις περισσότερες περιοχές της χώρας. Στο μεταξύ, η επιτάχυνση της μείωσης των γεννήσεων, βάσει του Ινστιτούτου Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών (ΙΔΕΜ) μετά το 2006 οφείλεται προφανώς και στη συρρίκνωση του πληθους των γυναικών 25-44 ετών, από τις οποίες προέρχονται τα τελευταία χρόνια σχεδόν οι 9 από τις 10 γεννήσεις. «Ο πληθυσμός των γυναικών της ομάδας αυτής μειώθηκε κατά 27% ανάμεσα στο 2007 και το 2025, εξαιτίας κυρίως της μετά το 1980 κατάρρευσης των γεννήσεων και, δευτερευόντως, εξαιτίας της μαζικής φυγής στο εξωτερικό μετά το 2010 ατόμων των ίδιων ηλικιακών ομάδων», αναφέρεται στο 3ο τεύχος της σειράς PopNews του ΙΔΕΜ.

Σύμφωνα, πάντως, με τα επίσημα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι γεννήσεις το 2020 ήταν 84.764 και τέσσερα χρόνια μετά έπεσαν στις 68.467. Την ίδια στιγμή, οι θάνατοι το 2024 έφτασαν τους 126.916. Κι αυτή είναι, όπως εξηγούν ειδικοί στα «ΝΕΑ», η πραγματική εικόνα. «Και για τα επόμενα 60 χρόνια δεν φαίνεται να αλλάζει

Τι αποκαλύπτουν τα δημογραφικά στοιχεία για τον πληθυσμό και πώς προδιαγράφεται το μέλλον της χώρας

ΤΗΣ ΕΥΗΣ ΣΑΛΙΟΤΟΥ

Η Ελλάδα γερνάει και ερημοποιείται

ΣΥΜΦΩΝΑ με τα επίσημα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι γεννήσεις το 2020 ήταν 84.764 και τέσσερα χρόνια μετά έπεσαν στις 68.467

κάτι δραστικά, ίσα ίσα που οι θάνατοι θα είναι πολύ περισσότεροι από τις γεννήσεις. Μάλιστα, οι γεννήσεις την επόμενη δεκαετία δεν θα ξεπεράσουν τις 65.000», σημειώνει ο καθηγητής (αφ.) Δημογραφίας και Ιδρυτικό μέλος του Ινστιτούτου Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών ΙΔΕΜ, Βύρων Κοτζαμάνης.

Όπως, ταυτόχρονα, επισημαίνουν οι δημογράφοι, ακόμη και αν στο μέλλον οι ετήσιοι δείκτες γονιμότητας αυξηθούν, αν δηλαδή οι γενεές που θα βρεθούν σε ηλικία απόκτησης

παιδιού αρχίσουν να αποκτούν προοδευτικά όλο και λίγο περισσότερα παιδιά από αυτά που έκαναν οι γονείς τους, δεν θα έχουμε επιστροφή των γεννήσεων στα επίπεδα της προηγούμενης δεκαετίας, δηλαδή γύρω στις 90.000.

Ο Β. Κοτζαμάνης, πάντως, προσθέτει δε, ότι τα επόμενα 35 χρόνια στην περίπτωση που το μεταναστευτικό ισοζύγιο είναι μηδενικό, θα έχουμε σε εθνικό επίπεδο «λιγότερο πολλούς αντί για πάρα πολλούς θανάτους σε σχέση με τις γεννήσεις».

Μείωση γεννήσεων (και) στα νησιά

Τα κλειστά σχολεία, οι ελλείψεις υποδομών και η αβεβαιότητα των νέων ανθρώπων

«Οι γεννήσεις την επόμενη δεκαετία δεν θα ξεπεράσουν τις 65.000», σημειώνει ο Βύρων Κοτζαμάνης

Στα περισσότερα ελληνικά νησιά, εκεί όπου κάποτε οι παιδικές φωνές γέμιζαν τις αυλές των σχολείων και τα σοκάκια έσφουζαν από ζωή, η σιωπή γίνεται πλέον ολόενα και πιο αισθητή. Οι γεννήσεις μειώνονται δραματικά χρόνο με τον χρόνο, αφήνοντας πίσω κοινότητες που γερνούν, τάξεις που αδειάζουν και οικογένειες που δυσκολεύονται να κρατήσουν ζωντανό τον τόπο τους. Σε ορισμένα, μάλιστα, νησιά, ο ερχομός ενός παιδιού δεν αποτελεί πλέον μια συνηθισμένη καθημερινή είδηση, αλλά ένα γεγονός που κινητοποιεί ολόκληρη την τοπική κοινωνία.

Το δημογραφικό πρόβλημα στις νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας δεν αποτυπώνεται μόνο σε αριθμούς και στατιστικές. Αποτυπώνεται στα κλειστά σχολεία, στις ελλείψεις υποδομών, στην αβεβαιότητα των νέων ανθρώπων που εγκαταλείπουν τον τόπο τους αναζητώντας καλύτερες συνθήκες στην ηπειρωτική χώρα. Και όσο οι γεννήσεις λιγοστεύουν τόσο μεγαλώνει ο φόβος ότι μαζί τους χάνεται σταδιακά και η ίδια η συνέχεια της νησιωτικής ζωής.

Τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής για τις γεννήσεις και τους θανάτους σε περιοχές της χώρας αφορούν το 2024. Μια ματιά στους αριθμούς αρκεί για να καταλάβει κανείς πως – ιδίως στις νησιωτικές περιοχές – το δημογραφικό «τρέει» το μέλλον της χώρας.

Πιο συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου οι γεννήσεις έφτασαν τις 1.368 όταν οι θάνατοι ήταν 1.000 περισσότεροι, ενώ αντίστοιχη ήταν η κατάσταση και στα νησιά του Ιονίου, όπου οι 1.531 γεννήσεις απείχαν κατά πολύ από τους 2.666 θανάτους.

Σύμφωνα με ανάλυση στοιχείων για τις γεννήσεις, που έκανε το Ινστιτούτο Δημογραφικών Ερευνών και Μελετών (ΙΔΕΜ), αναλύοντας τις γεννήσεις ανά Δημοτική Ενότητα (ΔΕ) για δύο εξετίες (2014-19 και 2020-24), διαπιστώθηκε πως το πλήθος των

ΔΕ με έναν εξαιρετικά περιορισμένο αριθμό γεννήσεων – έως και 60 γεννήσεις ανά εξετία – είναι σημαντικό και αυξανόμενο καθώς αφορά το 29,8% των ΔΕ την πρώτη εξετία και το 35,5% τη δεύτερη. Μία στις δύο από τις Δημοτικές αυτές Ενότητες έχει πληθυσμό από 1.000 έως 3.600 κατοίκους και 1 στις 10 μικρότερο των 250 κατοίκων. Στο 8% εξ αυτών δε, οι γεννήσεις κυμαίνονταν από 7 έως 10 ανά έτος.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΜΙΚΡΑ ΝΗΣΙΑ

Η... δημογραφική καταράκη καταγράφεται εντονότερη στα νησιά και δη τα μικρά. Όπως επισημαίνει στα «ΝΕΑ» ο καθηγητής (αφ.) Δημογραφίας και Ιδρυτικό μέλος του ΙΔΕΜ, Βύρων Κοτζαμάνης, αυτό συμβαίνει αφενός γιατί ο αριθμός των κατοίκων είναι μικρός, αφετέρου ο πληθυσμός είναι γερασμένος και άρα είναι ελάχιστοι οι νέοι που βρίσκονται σε αναπαραγωγική ηλικία. «Το στοίχημα, λοιπόν, είναι να βρεθούν άνθρωποι να κατοικήσουν σε αυτά τα νησιά. Οι νέοι οι οποίοι ήδη βρίσκονται στα νησιά να παραμείνουν και ταυτόχρονα κάποιος που έχουν φύγει να επιστρέψουν». Μάλιστα, ο καθηγητής δίνει και το παράδειγμα της Ιθάκης, η οποία αν και δεν ανήκει στα πολύ μικρά νησιά, είχε 3,5 θανάτους ανά μία γέννηση, «33 περισσότερους θανάτους από γεννήσεις σε μία χρονιά. Εάν δεν υπάρξει κάποια θετική εξέλιξη τα επόμενα 30 χρόνια το νησί θα έχει 1.000 κατοίκους λιγότερους, ενώ 1 στους 2 θα είναι άνω των 65 ετών».

Στη Χάλκη, σύμφωνα με τα στοιχεία από τον Κόμβο Παρακολούθησης Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το 2024 καταγράφηκαν τρεις γεννήσεις. Σύμφωνα με τον δήμαρχο του νησιού, Αγγελο Φραγκάκη, αυτή είναι η κατάσταση τα τελευταία χρόνια. «Ο αριθμός των γεννήσεων θα πρέπει να μας απασχολήσει μετά. Πρώτα καλούμαστε να πείσουμε τους νέους να επιστρέψουν στο νησί. Πριν από περίπου μία εβδομάδα, ένα ζευγάρι νέων με ένα παιδί στο νηπιαγωγείο επέστρεψε στη Χάλκη. Για να γίνει, όμως, αυτό έπρεπε να βρούμε δουλειά στο ζευγάρι. Το Δημογραφικό – εάν δε ληφθούν άμεσα μέτρα – θα μας πληγώσει ως έθνος τα επόμενα χρόνια, κι αυτό αφορά όλη την επικράτεια», σημειώνει στα «ΝΕΑ».

Στον αντίποδα, υπάρχουν και κάποιες – λίγες – περιπτώσεις νησιών, όπου οι γεννήσεις «νικούν» τους θανάτους. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Σαντορίνη, στην οποία καταγράφεται ένας θάνατος για κάθε δύο γεννήσεις. Ο τουρισμός – και τα επαγγέλματα που κινούνται γύρω από αυτόν – φαίνεται, σύμφωνα με τους ειδικούς, πως έχει κρατήσει νέο σε ηλικία κόσμο στα νησιά αυτά, ενώ έχει προσελκύσει και οικογένειες με μικρά παιδιά.

ΕΥΗ ΣΑΛΑΤΟΥ

Στη Χάλκη, σύμφωνα με τα στοιχεία από τον Κόμβο Παρακολούθησης Επιδόσεων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το 2024 καταγράφηκαν τρεις γεννήσεις

BOOKS ΕΡΕΥΝΗΤΗΣ ΤΣΑΛΑΝΙΔΗΣ